

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

habet quicquam. Si nihil in Christo, nihil quoque in nobis habebit, qui Christi membra sumus, longe enim vincimus propter eum, qui dilexit nos, Rom. 5 v. 37. & omnia possumus in eo, qui confortat nos, Christo, Phil. 4. v. 13.

S. Martinus, morti vicinus, horribili specie à diabolo adortus, sic illum abegit: *Quid hic stas horrenda bestia, nihil in me juris habes, sinus Abrahæ me recipiet.* Pari modo nos a-

nimosi esse possumus, quando recordamur, quod princeps mundi in Christo nihil habeat, sed potius ab ipso superatus sit, & in media morte ovantes canere possumus: Nunc dimittis Domine servum tuum in pace. Luc. 2, 29.

Largiatur id nobis omnibus ex gratia Deus Pater, per filium suum Jesum Christum, in Spiritu sancto, Amen!

* *
*

In Festo Trinitatis.

Evangelium Ioh. 3. v. 1. --- 15.

EXORDIUM.

Moses olim à Deo petiit, ut ostenderet sibi gloriam suam. Cui respondit Deus: Ego transire faciam omnem bonitatem meam ante faciem tuam. Cumque transibit gloria mea, ponam te in *foramine petrae*, & protegam dextera mea, donec transeam, & ubi recedere fecero manum meam, videbis posteriora mea; faciem autem meam videre non poteris, Exod. 33. v. 18. seqq.

Ex hoc colligimus, nos in hac miseriarum valle, ex parte cognoscere, & ex parte prophetare. Cum autem venerit, quod perfectum est, evacuabitur, quod ex parte est, 1. Cor. 13, 9.

Deus lucem inhabitat inaccessibilem, 1. Tim. 6, 16. & excelsior cælo est, profundior inferno, longior terra mensura ejus, & latior mari, Job. 11. v. 8. Intellectus autem noster adeo imbecillus est, ut difficile æstimemus, quæ in terra sunt: Quæ autem in cælis sunt quis investigabit? Sap. 9, 16. & seqq. Quia vero cognitio Dei apprimè nobis necessaria est. Hæc enim vita æterna est, ut

cognoscant te solum verum Deum, Joh. 17. v. 3. Et nos faciamus oportet, quod Deus sollicitanti Mosis respondit, & quidem primo in *foramine petrae stemus* h. e. Christum respiciamus, qui est petra salutis, 1. Cor. 10, 4. quicquid enim deest nobis, possumus in eo invenire, & de plenitudine ejus accipere, gratiam pro gratia, Joh. 1. v. 16.

Deinde etiam *posteriora Dei* videretene- mur, h. e. etiamsi in mortalitate hac faciem ejus cernere nequeamus, neque ad plenam essentia & voluntatis notitiam pertingere: ex operibus tamen nobis agnoscendus est. Hæc enim posteriora ejus sunt, quia ea in tempore creavit, & per ea invisibilia sua manifestavit, Rom. 1. v. 20. quod sit *sapiens & prudens*, quia omnia in sapientia fecit. Psal. 104. v. 24. quod sit *bonus*, quia omnia valde bona fecit, Gen. 1, 31. quod sit *magnus & omnipotens*, quia omnia ex nihilo produxit, & tot annorum millia mirabiliter gubernavit & conservavit, & porro portat verbo virtutis suæ, Heb. 1. v. 3. Quod si itaque per u- chritudinem creaturarum miraris, cogites

Ee 3 velim

velim, quanto his dominator eorum speciofior fit? Sap. 13, 3. Cætera quæ intellectu comprehendere nequis, fide apprehende, & memento, quod hic perfecti non fimus: Veniet autem tempus, ubi evademus in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi, Eph. 4. v. 13. & Deum videbimus, non uti nunc, per speculum in ænigmate: sed à facie ad faciem, 1. Cor. 13. 12.

Hunc in finem pii Majores nostri, hodiernum festum in Ecclesia ordinarunt, ut occasio esset, anniversarie certo tempore, *doctrinam de Deo Trinuno tractandi, & explicandi*. Sicut enim omnes credimus & baptizamur, sciamus quoque oportet, cui credamus, 2. Tim. 1. v. 12. & quis ille sit, cum quo stipulationem bonæ conscientiæ inierimus, 1. Pet. 3. v. 21. Ne idem nobis eveniat, quod mulieri Samaritanæ, cui Christus ait: Nescitis, quid adoretis, Joh. 4. v. 22.

Sed ad ipsum Evangelium accessuri, tractabimus ex eodem:

I. Ἀποστολογίας, sive *notitiam nostri*.

II. Χριστολογίας, sive *notitiam Christi*.

J. J.

Exegesis.

Filii viri sunt mendacium, ait Regius Psaltes, Psal. 62, 10. Hoc in Nicodemo verificatum est, qui vir præcipuus erat Hierosolymis, & tamen aberrabat à recta viâ, nesciens, quomodo in regnum cælorum pervenire posset, donec Christum accederet, ab eoque disceret, quomodo coram Deo justificaretur & salvaretur. Hoc nobis proponitur in prælecto Evangelio, ex quo *Notitiam nostri* discimus, quando perpendifimus:

I. *Nicodemi accessionem*. Erat ille *Princeps Iudæorum*, qui Synedrio interfuit, & conscientiæ suæ rationem probe habuit, ideo ad Collegas, Christum contemnatos ait: Nunquid lex nostra judicat hominem, nisi prius audierit ab ipso, & cognoverit, quid faciat? Joh. 7. v. 51. Erat quoque *Princeps Doctorem*, qui scripta Moïsi & Prophetarum multos per annos explicaverat, & in lege non imperitus erat, propterea Christus eum vocat, Magistrum in Israel. Sed idem de eo dici potuit, quod Paulus de Hebræis, Heb. 5, 11. Ideo accedebat Christum noctu, ut ab ipso informaretur. Hic erat

1. *Accessus spontaneus*. Nemo ipsum pellexit *verbis amicis*, sicut Judæi Johannem, Joh. 1. v. 19. neque *muneribus*, sicut Balack Bileam, Num. 22. v. 5. Nemo ipsum *vi adiegit*, sicut Antiochus Judæos, 2. Macc. 6. & seqq. Sed spontanea devotio ipsum impulit, quia in fide & religione, quam hactenus amplexus fuerat, salutem consequi diffusus est. Sic adhuc hodie Deus spontanea corda & conscientias requirit. Psal. 110. v. 3. Quod & à nobis semper observari debet, qui enim adorat Deum in oblectatione, suscipietur, Sir. 35, 20.

2. *Accessus beatissimus*. Non enim accedit cauponam, ubi potentes sunt ad bibendum vinum, Esa. 5. v. 21. Multo minus alia loca suspecta, ubi noctu convenitur, Joh. 3, 20. sed Christum, de quo multa hactenus audierat, à quo discere cupit, quomodo hæres æternæ salutis evadere possit. Sequamur ipsum in hoc proposito, ipse enim Christus ad se vocat nos, Matth. 11, 28.

3. *Accessus nocturnus*. Metuit enim Collegas suos, ne ex ipsorum Synagoga eiceretur, Joh. 12, 42.

Factum hoc ex imbecillitate humana, & in